

Něhdže 250 hosći – džěci, starši, džědojo a wowki – wopyta dnja 2. měrcy w Chrósćicach swójbnu schadzowanku. To bě zhromadne zarjadowanje Župy „Michał Hórnik“ Kamjenc, Rěčneho centruma WITAJ kaž tež Serbskeho ludoweho ansambla. Wo wotměnjawy program, zabawu a zaběry postarachu so mjez druhim socialne džělačerki RCW. foto: Cl. Škoda

Koschyk: mjeńšiny akceptować – toleranca njedosaha

Berlin. Přenjeposedženjemjeńšinoweje rady štyrjoch awtochtowych mjeńšin a narodnych skupin Němskeje wotmě so dnja 29. januara w Berlinje. Mjez druhim zeńdže so rada přěni raz z nowym zamołwitym Zwjazka za prašenja wysydlencow a narodne mjeńšiny, Hartmutom Koschykom. Člon Zwjazkoweho sejma z mandatom CSU pokaza so w rozmołwje zajimowany a wotewrjeny. Wón praji: „Minderheiten müssen akzeptiert und nicht nur toleriert werden – das ist eine Grundvoraussetzung! Dafür möchte ich mich einsetzen.“

Po turnusu aměruje lětsa předsyda Domowiny Dawid Statnik jako předsyda mjeńšinoweje rady Němskeje. Wón bě z rozmołwu jara spokojom: „Wjeselimy so, zo smy z nowym zamołwitym wosobu z tajkim entuziasmom dósťali. Wobě stronje wozmjetej sej z džzensnišeje rozmołwy konkretne nadowki sobu.“ Němski politikar chce hišće w přěnim kwartalu mjeńšiny Němskeje w jich regionach wopytać, zo by jich zarjadnišća a naležnosće bliže zeznał. Nimo toho chce mjez wuběrkom za naležnosće Europskeje unije a wonkownym wuběrkom Zwjazkoweho sejma z mjeńšinowej radu styki nawjazować. Mjeńšinowa rada budže so wo intensiwniše kontakty k předsydstwam frakcijow prócować.

W běhu posedženja mjeńšinoweje rady postajichu čěžišća džěla tutoho lěta. W srjedźišću steji při tym konferenca wo rěčach narodnych mjeńšin, kiž je w nowembrje w Berlinje planowana.

Budyšin. Poradźowacy wuběrk Zwjazkoweho nutřkowneho ministerstwa (BMI) za prašenja serbskeho ludu zeńdže so dnja 20.02.2014 přěni raz pod nawodom Hartmuta Koschyka. Temy wuradźowanja w Budyskim Serbskim domje běchu financne wuhotowanie Založby za serbski lud, přěni posudk noweho Serbskeho zakonja w Braniborskej z wida Serbow a hrožace wudobywanje kaolina blisko Róžanta. Na spočatku poda předsyda Domowiny Dawid Statnik rozprawu wo situaciji Serbow.

B. F.

Dawid Statnik a Hartmut Koschyk (wotl.) dnja 20. februara w Budyšinje foto: J. Helgest

Naćisk programa diskutować

Što je programatika a što perspektiwa Domowiny? Džělawosć programoweje komisije bazuje na rozsudže 15. hłowneje zhromadźizny: „Domowina dorozumi so w swojim jubilejnym lěće wo swojej perspektiwje.“ K tomu měještej so nowa zakładna orientacija Domowiny (němsce: Leitbild) a nowy program wudželać a 16. hłownej zhromadźiznje k schwalenju předpołožiť. Zwjazkowe předsydstwo powoła na zakładze tutoho nadawka w lěće 2012 džesać Serbow, přewažnje młodostnych, z Hornjeje a Delnjeje Łužicy do komisije. Člonojo gremija so rozsudźichu, na zakładze wizijow třěbne směry noweho programa „Domowina 2025“ wuslědźić. Z tutych dopóznaćow nasta přěni naćisk programa. Njejedna so tuž wo předžělanje, ale dospołnje nowy wudželk. Při tym zwěsćichu so paralele k dotalnemu programej. Nowej stej stil a struktura papjery: Naćisk programa bazuje na třoch słowach, kotraž měli zakład wšeho Domowinskeho skutkowanja być: **zwjazanosć**, **wotewrjenosć** a **zamołwitosć**. Tute wuslědky předstajichu so 16. hłownej zhromadźiznje w lěće 2013. Mjeztym je programowa komisija naćisk dale kwalifikowała.

Nětko ma so – jeli Zwjazkowe předsydstwo Domowiny tomu přizwoli – naćisk do zjawneje diskusije dać, zo bychy so wšitke towarstwa a cyłki z nim zaběrali, jón rozjimali, diskutowali a tak swoje mysle a namjety sobu přinošowali. Chcemy tež nowe formy komunikacije wužiwać a naćisk tež na našej internetnej stronje www.domowina.de a w socialnych syćach k diskusiji poskićeć. Bych so wjeselił, bychy-li so člonstwo Domowiny a tež wšitcy partnerojo a zajimcy nadrobneje z naćiskom zaběrali, nam swoje mysle k tomu podali a tak perspektiwu a programatiku třěchi – rěčnicy zajimow serbskeho ludu – sobu nadžěłali.

Dawid Statnik, předsyda Domowiny

Wopomnjenski dzeń dnja 14. junija 2014 we Wochozach

Tafla před cyrkwu we Wochozach pokazuje statoki, kotraž buchu před 30 lětami brunicoweje jamy dla wottorhane.

foto: W. Sroka

Na namjet župy „Jakub Lorenc-Zalěski“ z. t. wěnuje so lětuši wopomnjenski dzeń Domowiny za wotbagrowane serbske wsy džělej Wochoz, kotryž bu před 30 lětami wotbagrowany. Z wottorhanjom 37

statokow a přesydljenjom jich wobydlerjow přisadzi wjes nimale połjcu swyjoeho wobydlerstwa a swój ratarski raz. Serbska substanca dale woteběraše.

Wopomnjenski dzeń budže dnja 14. junija a zahaji so w 14 hodź. we Wochožanskej cyrkwi. Wšitcy zajimcy su na njón wutrobnje přeprašeni.

Koordinaciska skupina, wobstejaca ze zastupjerjow něhdyšich wobydlerjow zhubjeneho džěla wsy, Domowinskeje skupiny Wochozy/Sprjowje, Hamorskeho Towarstwa žonow na wsy, Wochožanskeje wjesneje rady, gmejny Hamor, wosady, Domowiny a Vattenfalla tute zjawne spominanje tuchwilu přihotuje. Hižo wobstejace wopomnišćo za džělnje wotbagrowanje ma so wobnowić a wudospoľnić.

Na farskim dworje ma so Šwjelowa lipa sadzić, kotraž ma na fararja Bogumiła Šwjuela, iniciatora založenja Domowiny a serbskeho prócowarja, dopominać. Wopomnjenske zarjadowanje z dwurěčneje Božej službu w cyrkwi, na kotrejež łubjach su serbske napisy, ma so runje tak organizować kaž zetkanje něhdyšich a nětčišich wobydlerjow Wochoz.

Štóz ma hišće historiske fota a dokumenty, wosebje k serbskim stawiznam Wochoz, njech so z nami prošu skontaktuje.

Werner Sroka
w mjenje koordinaciskeje skupiny

☎ 03571 418026

✉ sroka-domowina@sorben.com

Intensiwnišo so z temami Delnjeje Łužicy zaběrać

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny wuradźowaše dnja 1. februara pod nawodom předsydy Domowiny Dawida Statnika w Choćebuzu. Gremij witaše nowy Serbski zakon, kiž bě Krajny sejm Braniborskeje dnja 22. januara wobzamknyl: „Člonojo gremija připóznawaja nowelu jako stawiznisce wusahowacy akt w zmysle serbskeho ludu. Zakótwjenje statusa rěčnicy serbskeho ludu w formje třěšneho zwjazka zmóžnja lěpše serbske politiske džělo a polěpša z tym situaciju serbskeho ludu w Braniborskej. Zwjazkowe předsydstwo džakuje so člonam braniborskeje Serbskeje rady za wobstajne a dolholětnje džělo.“ Na spočatku posedženja so člonaj Serbskeje rady Torsten Mak a Měto Nowak słowa jimaštaj a sej lěpšu prezencu třěchi přeještaj. Předsyda rady Harald Koncak rozložil wudobyća noweho zakonja za Serbow, kaž su to připóznaće třěšneho zwjazka jako zastupjerja Serbow, móžnosć, zo wšitcy delnołužicy Serbja Serbsku radu wola abo, zo ma w přichodze spoľnomócnjeny za serbske naležnosće při knježerstwje serbske naležnosće rjadować. Dawid Statnik zwěsći, „zo dyrbimy so intensiwnišo z temami Delnjeje Łužicy zaběrać, tež z prašenjom prezency delnjoserbskeje rěče w Domowinje samej“.

Zwjazkowe předsydstwo wobjednawaše rozprawje a lětušej planaj za-

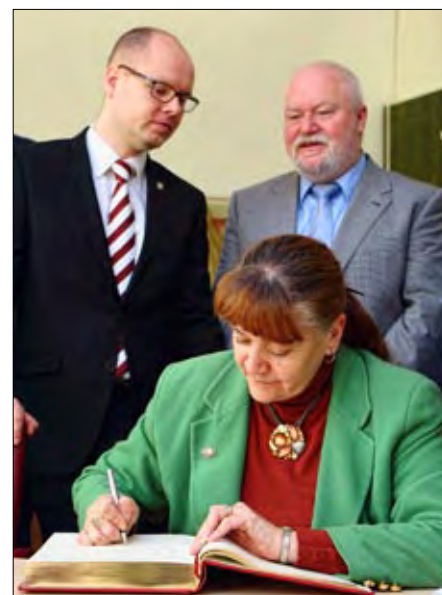
rijada Domowiny a Rěčneho centruma WITAJ a je schwali. Wažny podawk budže kongres CIOFF, swětoweje organizacije k organizowanju folklornych festiwalow a ludoweho wumělstwa. Wón wotměje so wot 16. do 25. oktobra we Łužicy, hłownje w Budyšinje. Na njón wočakuja něhdze 150 hosći z cyłego swěta. CIOFF Němska a Domowina jón zhromadnje organizujetej.

Zwjazkowe předsydstwo schwali nachwilny hospodarski plan 2014. W juniju ma so – wotwisnje wot hospodarskeho plana Załožby za serbski lud – doskónčny hospodarski plan 2014 k schwalenju předpožić. Wone schwali směrnicy za delegowanje kulturnych skupin a směrnicy za spěchowanje kulturneje wuměny. Wone powoła jako předsydow resp. městopředsydow swyjoich džělowych wuběrkow za běžnu wólbnu dobu (2013 – 2017):

- Guida Budarja jako předsydu wuběrka za hospodarstwo a infrastrukturu,
- Williama Janhoefera jako městopředsydu wuběrka za prawniske naležnosće,
- Zalu Cyžowu jako městopředsydu wuběrka za kulturu a wumělstwo,
- Katju Liznarjec jako městopředsydu wuběrka za hospodarstwo a infrastrukturu a

- Chrystu Meškankowu jako městopředsydu wuběrka za lobby-džělo. Wšě wuběrki prawidlownje džěłaja.

B. Felberowa

Wot 7. do 9.3.2014 wopyta generalna sekretarka CIOFF Olga Maloney Łužicu, zo by so zhromadnje z hosćicělemi přichodneho kongresa CIOFF, Domowinu a sekciju CIOFF Němska, wo stawje přihotow informowała. W Serbskim domje zapisa so w přítomnosći Dawida Statnika a Budyskeho měščanosty Christiana Schramma (wotl.) do złoteje knihi Domowiny. Sobotu předstaji so wona na kromje klawursy skrótko zwjazkowemu předsydstwu.

foto: Cl. Škoda

► Dalše fota a informacije namakaće w digitalnym wudaću pod www.domowina.de.

Nowa serbska kazń – wót boka wiżona!

Harald Koncak

foto: Cl. Škoda

Dłujko, wjelgin dłujko smy wó nowu Bramborsku serbsku kazń wójowali – skóro 20 lět. Pšicynty: wuznam, stawizny a celkowne městno jadneje słowjańskeje narodneje mjeńšiny njejsu wótpóslańcam znate, stawna ignoranca a zastopnjowanje na towaristwowy status jo normalnosť. Gjarstka politikarjow spózna jo a rozmějo rolu Serbow. To jo

pšemało. 27 raz jo nowelěrowanje w tej wólbnej perioze na dnjownem póřeže stajało; to groni wšykno. Wótpóslańce we wšyknych stronach pak wěže, až Serby su tak a tak spokojne gósci we wjelikem nimskem mórju, karawany šěgnu dalej, a Serby muse sobu, lěc kšě abo nješkě. Až njejsu Serbam w raže za sobumyslenje a iniciatiwu razka jaden euro zaplašili, njejo žedna pšicynta byla, wjelike słowa zgubiš – Serby su zwucone, we wšyknych móžnych gremijach bžeze narownanja želaš, a wóni maju hyšći drugej lěpšynje: Maju wócy, ak lěpjej wiže a wuměju hyšći pšidatnu rěc. Comy spokojom byš, 3 pósužowanja su do nadawka dali, 2 raza jo se wótměło zjawne sluchanje a znaty prof. dr. Oeter jo se teke hyšći pšepšosyl, kaka wjelikomyslnosć. Mam tu nažeju, až někotare sady jogo nagrona su se dlymoko do duše někotarych zagronitych zašćepili. Na pšiklad: „Diese symbolische Wertschätzung der sorbischen Sprache und Kultur muss die Botschaft vermitteln, dass die Pflege des sorbischen Erbes nicht nur eine geduldete Eigenheit einer kleinen

Minderheit ist, prägendes Kulturerbe des Landes ist – ganz entgegen der bisherigen Praxis einer Kultur der Lieblosigkeit.“ Lěcrownož mamy něnto měke kriterije za pšistup gmejnow do sedleńskego ruma, gódnosijo to wjele šoltow ako zaměšanje do komunalneje samostatnosći. Smy zasej raz nuzowane, jich do narodneje gluki starcys, dokulaž njejsu w stawje, schowane zloto pšimnuš. Jo se na kóncu hysći zglucyło, až gmejnske zastupniki ako znajarje situacije na městnje deje pšepytowaš, až kriterije za pšistup do sedleńskego ruma su se namakali, wěcej nic. Mjeńšynowa situacija w kuždej jsy se pomina, až kraj twóri ten rozsud – a to jo pšawje tak! Člonki Serbskeje rady su zgónili w slědnych mjasecach, kaka ta situacija jo. W tom zwisku myslim na stare pšisłowo: „Wer die Wahrheit zu predigen geht aus, kommt mit Beulen nach Haus!“

Harald Koncak

pšedsedař Bramborskeje Rady za serbske nastupnosće

► www.swg-brandenburg.de

Zetkanje Serbow z ministerskim prezidentom

K džělowej rozmołwje zeńdžechu so dnja 6. februara w Podstupimje ministerski prezident Braniborskeje dr. Dietmar Woidke a zastupjerjo Domowiny pod nawodom předsydy Domowiny Dawida Statnika. Na rozmołwje wobdžěli so tohorunja ministerka za wědomosć, slědženje a kulturu profesorka Sabine Kunst.

Přitomni, mjez nimi předsyda Rady za serbske naležnosće Braniborskeje Harald Koncak, wuhódnóčichu nowelěrowanje Serbskeho zakonja. Wosebity diskusijny dyk bě při tym kompromis nastupajo serbski sydlenski rum. Serbscy zastupjerjo informowachu so wo krokach, kiž ma knježerstwo spjelnić, po tym zo nabudže zakon plaćiwosć. Statny sekretar w kulturnym ministerstwje Martin Gorholt budže přeni zamóhwity za serbske naležnosće kraja.

Předsyda Domowiny wupraji swoje připóznaće Braniborskeje, zo je so do zakonja tež zastupnistwo zajimow Serbow přez třěšny zwjazk Serbow zapřijało. Domowina chce, zo bychu so člonjo rady Založby za serbski lud w Braniborskeje po samsnym modusu wo-

lili kaž w Sakskej. Zaměr je sylnjenje samopostajenskich prawow serbskeho luda. Na kóncu přeprasy Dawid Statnik ministerskeho prezidenta na zwjazkowu konferencu rěčow dnja 26. nowembra w Berlinje. Zaměr konferency je, zo so

na njej nimo zastupjerjow narodnych mjeńšin tež ći, kiž maja rozsudžeć, zapóslancy krajneje a zwjazkoweje runiny kaž tež zastupjerjo přislušnych ministerstwow k resorty přesahowacemu dialogeju zetkaja.

Na zetkanju dnja 6. februara w statnej kencliji w Podstupimje wobdžělichu so (wotlěwa) člon prezidija Domowiny Marcus Kóńcař, člon Serbskeje rady Braniborskeje Měto Nowak, předsyda Domowiny Dawid Statnik, ministerski prezident Braniborskeje dr. Dietmar Woidke, ministerka profesorka Sabine Kunst, předsyda Serbskeje rady Braniborskeje Harald Koncak a jednaćel Domowiny Bjarnat Cyž. foto: brandenburg.de

Towarstwo z nowym předsydstwom

Serbske młodžinske towarstwo PAWK přewjedže dnja 08.02.2014 swoju lětušu hłownu zhromadźiznu w Njebjelčan „Bjesadze“. Pod nawodnistwom dotalneho předsydstwa wuhódnočichu přítomni lěto 2013. Wosebite wjerški běchu wubědžowanje PowerSerb, kotraž organizowachu z wulkej pomocu młodžinskeho kluba Radwor, diskusijny wječork „politainment“, na kotrymž so młodostni wo politiskich prašenjach rozmołwjaču, a hudźbny festiwal w Haslowje, kotryž so z pomocu Založby za serbski lud realizowaše. Hłowny dypk dnjoweho porjada běchu wólby noweho předsydstwa. Jako nowa předsydku bu Kristin Heeleanec wuzwolena, městopředsydku je Franciska Grajcarek a pokladnik Michał Kral.

Woni su nowe předsydstwo PAWKa (wotlěwa): Kristin Heeleanec, Michał Kral, Franciska Grajcarek, Syman Lebza a Alena Pawlikec. foto: D. Statnik

Dalšej člonce předsydstwa staj Alena Pawlikec a Syman Lebza.

Přitomni planowachu tež towarstwowe aktiwity za 2014 a za spočatk přichodneho lěta. Člonoj PAWKa chcedža lětsa wosebje na 20. jubilej towarstwa spominać a so tež na zarjadowanjach mjezynarodneje młodžinskeje organizacije MENS wobdźělić, kotraž woswjeći swoje 30-lětno wobstaće. Dale přiwzachu štyrjoch nowych člonow do towarstwa. Na zhromadźiznje wobdźělichu so jako člonoj PAWKa a zdobom člonoj Zwjazkoweho předsydstwa Domowiny Diana Pawlikowa (dotalna předsydku PAWKa), Guido Budar, Stefan Anders a předsydu Domowiny Dawid Statnik.

D. S.

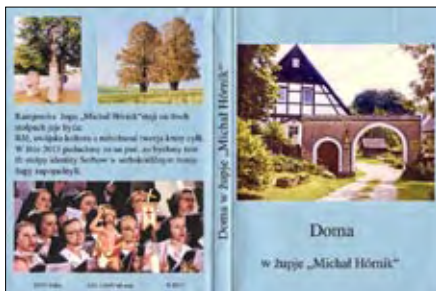
Doma w Župje „Michał Hórnik“ Kamjenc

Hdyž turisća našu dwurěčnu župu wopytuja, njenapadnu jim jeniče dwurěčne tafle, ale tež kamjentne pomniki, kaž stolpy a křiže při pučach, w zahrodkach abo před domami. Su to znamjenja w našej župje, kiž často sami zańc nimamy, abo kiž su za nas samozrozumliwe. Tak nasta ideja za film „Doma w župje Michał Hórnik“.

Što je za nas doma? Z tutoho prašenja wuchadžejo předstajichmoj naš mały „serbski kraj“, kiž přewidziš z pahórkow wyše Wotrowa, kotryž je wustajeny přiběracej asimilaciji a kiž je tež ze swojej kulturu, ze swojimi wašnjemi, ritualemi a nałožkami, ze swojej nabožnosću, řeču a nic naposledk ze skutkowanjom ludźi w towarstwach najwšelakorišeho razu a postaja naše doma, našu identitu. Ze swójskej kameru smój w lěće 2013 zapopadnyłoj městna čłowječich počahow, rummy, w kotrychž so kórjenje wuwijawa a skrućeja, hdžež so dožiwjenja a začuća čłowjekam do wutroby zarywaja. Smój šłoj do žlobikow, pěstowarnjow a šulow a z džěćimi a kublarjami řečałoj. Nazhoničmoj jich prócu a wjesela při posrědkowanju zakładnych a serbskich hódnotow žiwjenja.

Naša župa steji na dwěmaj stolpomaj, kotrejž tworitej krutu symbiozu: narodnosć a nabožnosć. Smój so wěnowałoj prašenju nałožowanja řeče w zjawnym žiwjenju. Serbska řeč

njebě ženje řeč mocy, ale řeč nadźije a wutroby. Smój zapopadnyłoj, w kotrej měrje so mačerščina wužiwa, hdžež su možnosće a řečne rumy

Wobalka noweho filma „Doma w župje Michał Hórnik“ wot Alfonsa a Trudle Kuringec

date. Smój wobkedžbowałoj, hač je zakonska runoprawosć tež napjeljena ze žiwjenjom. Smój hladałoj tež na to, hač so mačerščina jeniče w cyrkwi, na cyrkwinskih zarjadowanjach a při cyrkwinskih nałožkach wužiwa abo tež druhdze. Filmowe sekwency wo džělawosći w towarstwach, pěstowanju džěćacych a młodžinskih nałožkow a wo zjawnych zarjadowanjach nam na to wotmołweja.

Běchmoj wot januara hač do nowembra 2013 z kameru w našej župje po puču.

W župje „Michał Hórnik“ je něhdze 25 kulturnych, młodžinskih, wjesnych, hudźbnych, spěwnych a džiwadlowych towarstwow a skupinow pod třechu Domowiny. Smój

někotre z nich w filmje zapopadnyłoj a jednotliwcy su so słowa jimali a namaj wobkrućili Čišinskeho słowa, zo su towarstwa wažne stolpy narodneje eksistencije, zo skrućeja wjesnu zhromadnosć a zjednočeja generacije. W filmje smój so tež narodnej drasće wěnowałoj, kiž njeje pola nas jenož folklor, ale žiwa drasta, w kotrejž chodža žony na wěstych swjedženjach abo pěstujo cyrkwinski tradicije.

Njejsmy pak žiwi we wotzamknjenym rumje. Tohodla smój tež na zwonka Łužicy bydlynych Serbow pokazałoj. Mnozy z nich, kiž tu w našej župje swoje žiwjenske zakłady dóstachu, so zwonka Łužicy narodnostneho džěla njewotwakuja.

Lud ma swoje stawizny znać, zo by měl prawy wid do přichoda. Tohodla tež župa na jubilejach na svojich wuznamnych mužow spomina, kiž su ze swojim džělom swój narod z wiziwu formowali, kaž to wulki drjewjany křiž mjez Łazkom a Ralbicami wupraja: Běchmy – smy – budžemy.

Film skónči so z pokazku na nowy, w lěće 2013 postajeny pomnik na kromje župneho teritorija blisko Njebjelčic z hesłom „We wětku wěry, nadźije a lubosće“. Pomnik, kiž stworiču mjezynarodni wumělcy, njepočahuje so jeniče na ludźi našeje župy, ale na nas wšěch.

Alfons a Trudla Kuringec

Na Handrija Zejlerja zhromadnje spominali

Zhromadnje spominašej 1. zakladna šula Při worjole „Handrij Zejler“ Wojerecy a župa „Handrij Zejler“ dnja 5. februara w tamnišej šuli na sławneho Serba, kotrehož mjeno nosytej.

Wojerowska zakladna šula Při Worjole a Domowinska župa Wojerecy nosytej wobě mjeno serbskeho fararja, basnika a redaktora Handrija Zejlerja. Składnostnje jeho 210. posmjertnych narodninow organizowašej šula a župa dnja 05.02.2014 zhromadne zarjadowanje wo žiwjenju a skutkowanju sławneho Serba. Wučerka Regina Kumerowa praji: „Handrij Zejler je nam móst a žórlo serbskeje rěče. A chcemy, zo tute žórlo tež naše dźěći docpěje.“ Z wulkej lubosću a mnohimi idejemi su wučerki tutón dzeń pripravowali. Tak zhotowichu dźěći zešiwk ze žiwjenskimi datami Zejlerja, zeznachu

serbsku narodnu hymnu, jeho fabule a bajki. Regionalna rěčnica Domowiny a člonka župneho předsydstwa Christina Šolcina pohonjowaše dźěći, same krótke hrónčka abo basnje pisać, kaž bě to Handrij Zejler činił. Šulerjow, wučerjow a wopytowarjow witaja hižo w foyeru wobrazy, biografija a witrina z eksponatami k jeho žiwjenju.

„Zajim za serbsčinu je wulki“, praji wjednica šule Jutta Pfeiffer. „Wjace hač połojca z našich cyłkownje 207 šulerjow serbsce wuknje. We wobłuku předšule chodži Regina Kumerowa zaměrnje do pěstowarnjow – na příklad dopěstowarnjow „Pumpot“ w Němcach,

„Lutki“ na Horach, „Při lěsnym jězorje“ Brětnja, „Krabat“ w Čornym Chołmcy a do „Domu lutkow“ w Čisku. Wobstajny zajim je jara zwjeselacy. Wón je wuslědk lěta dolheho zhromadneho dźěla z pěstowarnjami.“ Za šulske lěto 2014/2015, tak informuje J. Pfeiffer, předleži hižo 21 přizjewjenjow za kublanje w serbsčinje po metodze 2plus a 17 za wučbu serbsčiny jako cuzu rěč. **tekst a foto: A. Kirschke**

Nowa brošura

Wušoł je 2., aktualizowany nakład brošury „Im Zeichen des Lindenblatts. Die Domowina – Bund Lausitzer Sorben e. V. auf dem Weg in die Zukunft“. Redaktorka bě zaso Budyska žurnalistka Constanze Knappe.

70-stronska publikacija informuje wo zaměrach Domowiny a dźěle jeje 18 člonskich towarstwow. Zajimcy dóstanu brošuru pola Domowiny w Budyšinje, we wšěch regionalnych bėrowach, w Serbskimaj kulturnymaj informacijomaj w Budyšinje a Choćebuzu kaž tež w Serbskim kulturnym centrumje Slepó.

Nowa Domowinska kupka za župu Dolna Łužyca

W serbskej cerkwi Złego Komorowa su se zmakali někotare wobydlarje, aby jaden raz w mjasecu tam wuknuli dolnoserbsku rěč. Jim se groni Konzagowa, Pawliš, Auer a Andresen. Wóni su teke organizěrowali zhromadnje z fararjom Šwarcom (Schwarz), rožony Bórkowar a znajaf serbskich słowow, a z wótpóslańcom dr. R. Hoffmannom w bergarskem centrumje serbskeje cerkwy pśednoski k serbskim stawiznam, ku kulturje a k rěcy nĕgajšnego serbskego terena wokoło Złego Komorowa. Wšykne su sebjewobjadne, až jo wokolina nĕga serbska była. W někotarych jsach togo wobcerka su jadnotliwe žeńske až do 1990ych lĕt hyšći kuždy žeń serbski chojžili. A teke te mjenja wšakich jsow a familijow maju serbske kórjenje. To wšykno maju wukniki serbsčiny w głowje, jano

Günter Paulisch, pśedsedař nowje Domowinskeje kupki w Złem Komorowje

foto: A. Kirschke

wĕtšyna wótpóslańcow mĕsta to njewĕ a jo głosowała pšesiwo pšistupoju k serbskemu sedleńskemu rumoju.

Ako mały protest a ako znamje, až to serbske jo weto žywe w Złem Komorowje, su serbsčinarje zažolyli w decembje zachadneho lĕta nowu Do-

mowinsku kupku we wokrejsnem mĕšće. Pši góžbjje załoženja jo teke znaty muzikař Bernd Pittkunings zagrał serbske šćucki a wobľubowany ceptař Bernard Rjentš jo z někotarymi wokablami temu wudopoňil. Člonki noweje kupki maju wjele přĕdk. Na pšiklad kšĕ wóni dalej slĕžiš w stawiznach wokolnych jsow za serbskimi kórjenjami a teke pokazaš kak wjele serbskego ma Zły Komorow na pšiklad we familijowych mjenjach, w nałogach a we wumĕłstwje. Wuslĕdki wóni kšĕ pón znate cyniš w zjawnosći a wótpóslańcam a wobydlarjam Złego Komorowa póbitowaš. Žycymy Wam wjele wuspĕcha pši wupominajucem zamĕrje a hyšći wjele dalšnych zagórnjonych člonkow a sobuwójarjow.

U. Henšelowa
regionalna powĕdarka

Dr. Woidke (srjeźži) jo se na rucnikarskich wikach rozgranjal z dolnoserbskimi rucnikarjami a teke serbskimi a nimskimi politikarjami. Tam su byli Juro Hantška, Karin Tšukowa, Roland Paprott, Kerstin Kircheis, Dawid Statnik, Harald Altekrüger a Antje Lehnitzkowa (wotlěwa). foto: Horst Adam

Lětosne rucnikarske wiki su byli 25. a 26. januara 2014 w Chóšebuzu. Bramborski ministarski prezident dr. Dietmar Woidke jo se na Chóše-

Rozgrono ze serbskimi rucnikarjami

buskich rucnikarskich wikach zgromadne stojnišće Serbow woglědał. Dolnołužyske rucnikarje, kótarež su člonki celołužyskego Zwězka serbskich rucnikarjow a pšedewzešarjow z. t., su wjelgin gjarde byli, až jo slědował pšepšosenjeju regionalneje powědarki Domowiny na krotke rozgrono. Južo 5. raz jo se lětosna toś ten Zwězk na wobubowowanych rucnikarskich wikach ze swójskimi wšakorakimi pórucenjami w Chóšebuzu wobželił. Ministarski prezident jo se dał informěrowaš wó žělabnosći serbskego towaristwa a wó zgromadnosći Górneje a Dolneje Łužyce.

Ako pšikład za našo žělo z młodostnymi jo dostał dr. Woidke kalendář młóžinskego aktiwa Domowiny w

Dolnej Łužycy za lěto 2014 ako spomnjeńku. Sam jo teke na to pokazał, až woplěwanje serbskich tradicijow a nałogow a serbska drastwa wažnu rolu za młóžinu graju. Temy w rozgronje z pšedsestarjom Domowiny Dawidom Statnikom a člonkami towaristwa su byli teke nowelěrowana Serbska kazń w Bramborskej a kublańske pšašanja. Kórjenje rucnikarstwa jo Dešańske wótželenje muzeuma Stary lud ze swójskimi pórucenjami pokazał. Wupyšnjenje jatšownych jajow ako ludowe wumělstwo zwězane z informaciskimi toflami wokoło jatšownych nałogow jo se rowno tak prezentěrowało.

K. Tšukowa,
regionalna powědarka Domowiny

Nowe kšoceni w župje Dolna Łužyca

Głowna zgromažina župy Dolna Łužyca jo se wotměła dnja 17. januara w Turnowje. Měto Nowak jo pódal rozpšawu wo statkowanju župnego pšedsestarstwa w zajžonych 9 mjasach. Mjazy drugim jo pokazał na zjawne pócesćenje kulturnego angažementa w Dolnej Łužycy. Na pšikład jo była dolnoserbska swěžeńska drastwa „Drastwa Nimskeje lěta 2013“. Soša Ursula Starikowa z Janšojc jo dostała myto Domowiny 2013, Fryco Kšamař a Burkhard Jurk stej dostałej cesne znamuško Domowiny 2013. W Lubnjowje, na Górach a w Zlěm Komorowje maju nowe Domowinske kupki, a Dolnoserbski žišećy a młóžinski ansambel jo pšistupil Domowinje. „Wy sćo wjelgin angažerowane žěłali. Dla togo cu se Wam wužěkowaš za Wašo wažne žělo na pólu serbskeje rěcy a kultury, w politiskem wobłuku a na swěženjach“, jo gronił župan.

„Smy se procowali našo žělo tak transparentne ako móžno cyniš.“ Pósejženja župnego pšedsestarstwa su pšecej zjawne, na nje pšepšosuju se pšez Casnik, rozgłos a facebook. Pósejženja su južo byli pla kupkow w Lubnjowje, Dešnje a Kózlem.

Župa Dolna Łužyca z. t. jo se registrěrowała ako lobbyowa organizacija pši krajnem sejmje. Wóni mógu župu pšepšosyš a se dopšašas w kazniskich pšašanjach. Su něnto ako župa pšistupili serbskej kublańskej seši a maju zastupnikow na pšikład w mjeńšynowej raže (Kito Ela), w rozgłosowej raže

(Babett Zenkerowa), w žělowej kupce k serbskim kublańskim pšašanjam pši ministarstwje za kublanje, młóžinu a sport (Bernd Pittkunings), w brunicowem wuběrku (Thomas Burchardt), w

Pósejženja župnego pšedsestarstwa su zjawne a gósci witane. foto: M. Nowak

pširaže biosferowego reserwata Błota (Karin Tšukowa) a w žiwadlowej komisiji Załožby za serbski lud (Jennifer Dünnbierojc).

Šěžyšća župnego žěla su na pšikład byli: procowanje wó status ako imaterielne swětowe kulturne derbstwo UNESCO serbskeje kultury, brunicowa politika, nowelěrowanje serbskeje kazni, projektowe spěchowanje, pšašanja rěčneje politiki a transparente žělo. Za lěto 2014 maju dwě politiskej šěžyšći:

1. rěcnopolitiske pšašanja: how pši-

gótuju wšake serbske institucije a towaristwa rowno zjawnu diskusiju wó cilach, strategijach a napšawach.

2. zwopšawdnjenje serbskeje kazni. Na kóncu jo Měto Nowak gronił: „By teke witał, gaby naše nutšikowne diskusije w Serbach a teke našo rozestajenje ze starymi trawmami atd. doprědka pšišli. Za mójim zdašim trjebamy taku diskusiju, aby mógli wó našych nazgónjenjach, zranjenjach a pozicijach powědaš a diskutěrowaš. Snaž tak bužo móžne, wšake serbske pozicije akceptěrowaš abo nanejmenjej tolerěrowaš. Mamy wjelebočne stawizny. By dejali drogu namakaš, rozsudy a pšicyny rozkladowaš, wó wuslědkach a zacušach pótrjefjonych powědaš. Wótcakujom teke akceptancu žinsajšnjeje realneje politiki Domowiny. ... Zakład za dialog a kritiske diskusije jo nanejmenjej minimalne pšipóznaše, až drugi bok ma teke pšawo na swóje mysljenja.“ A wón jo dodał: „Móžomy gjarde na našo žělo byš. Dla togo móžomy z mócnym sebjewědobnim teke zastupowaš serbske pozicije w zjawnosći, woplěwaš naše tradicije, dalej daš našu rěc a kulturu, zmóćniš serbske identity.“

Wobzamknuli su w Turnowje změnu župnych wustawkow. To groni, pšiduca głowna zgromažina bužo župana direktne wólić.

► Chtož ma pšašanja abo naraženja, móžo so direktne wobrošić na zupne.pšedsestarstwo@gmx.net.

32. sokołski volleyballowy turněr wo pokal Domowiny

Pólscy přećeljo z Tokarnie napjatu kónčnu hru dobyli

Hnydom po 31. sokołskim volleyballowym turněrje wo pokal Domowiny loni w měrcu su so člonoj Serbskeho Sokoła, třěšneho zwjazka serbskich sportowych towarstw, na wšelake změny za 32cety turněr dojednali. Nimale wšitke su so sobotu, 15.03.14 tež přesadźili a zwoprawdźili. Turněr je so pozdžišo zahajił, 10 mustwow je směło pozdžišo přijěć, wšitke volleyballowe připrawy buchu hižo pjatk wječor

wot cyłka Škit Budyšin natwarjene, wysokosc sakow běše wšudze jenaka a hraješe so ze 4 samsnymi bulemi, kotraž je sportowe towarstwo Sokoł Budyšin k dispoziciji stajiło. Nimo toho dyrbjachu mustwa startowy pjenjez we wysokosci 20€ hižo loni hač do 31.12.13 zapłaćić, štož bě zdobom přizjewjenje za turněr. Wo najlěpšu a najwjetšu nowostku pak bě Rěčny centrum Witaj zhromadnje z Tomašom

Suchom a Józefom Šwonom, člonomaj Serbskeho Sokoła, zwoprawdźił. K přenjemu razej poskićichu so w malej sportowej hali při Třělnišću pascenski, molowanski a sportowy poskitk za džěci, kotraž běchu z nanami a maćerjami na volleyballowy turněr přijěli. Přez cyły dzeń starašaj so Weronika Hejduškec a Terese Suchec wo holcy a hólcy w najwšelakorišich starobach. Poskitk bě so jara derje přiwažal.

Loňši finalisća lětsa w štwórcfinalu

Róžant - najlěpše ryzyserbske mustwo

Někotre linki k turněrje. W předkole přesłapi w staffi A Serbski dom, w staffi B zaměstnichu so studenća njewočakowano na poslednim městnje a Škit Budyšin dožiwi po sylnym wustupje tola hišće přeslapjenje. Sydom małych dypkow wjace a sympatisy škitarjo z Budyšina bychu štwórcfinale docpěli. Soburozsudna pak bě sadźbowa porážka přećiwo Marijinym hwězdčičkam. Najwjetšu překwapjenku dožiwi staffa C, kotraž bě so do turněra jako najlochša zastopnjowala. Wučerjo Serbskeho gymnazija přehrachu přećiwo swójskim šulerjam 12. lětnika. To drje nihtó wočakował njebě. Ze sylny mustwowym wukonom pak so maturantam sensacija poradzi. W staffi

D njeměješe so loňši dobyćer runjehon lochko. Přećeljo Smječkency dyrbjachu hnydom pjec wulkich dypkow wotedać a mějachu w kónčnym hódnoćenju wulke zbožo, zo stejachu pola nich pjec małych plusowych ličakow wjac hač pola Marijineje hwězdy. Překřižne hry běchu potom kaž wočakowane chětro wuske. Volkmar a přećeljo so hakle w druhej sadźbje jasnej přećiwo dwanatkam Serbskeho gymnazija přesadźichu (13:12, 14:7), Pólscy přećeljo z Tokarnie dračowachu so přećiwo Přećelam ze Smječkenc (11:10, 10:9), Róžant přehra wobě sadźbje přećiwo Přećelam Radwor (10:12, 7:11) a Dom biskopa Bena měješe najsnadniši předskok wšech předskokow přećiwo Sokołej

Budyšin (9:13, 14:9). Połfinalej běštej potom jasnej naležnosći za Radworskich hólcow přećiwo Volkmaraj (17:6, 16:7) a cyłka z Pólskeje přećiwo mustwu ze Smochćic (14:8, 14:6). Hač k finalnymaj duelomaj wo městnje 1 a 3 hraješe so stajnje dwójce sydom mješinow. Dalši rozsud – dalša nowostka Serbskeho Sokoła wopodstatni so jako prawa. Hrě wo třeće a přenje městno wuhraštej so bjez časoweho wobmjezowanja separatnje. Hraješe so wo dvě dobyćerskej sadźbje hač do 15 dypkow z dwěmaj ličakomaj rozdžěla. Tak móžachu wšitcy w hali finalnu třecu sadźbu dožiwić. Wona wotmě so na wysokim niwowje. To dopokaza wuslědk 18:16 w třećej sadźbje.

Jan Hrjehor

Džěci při paslenju a molowanju.

Pětr Korjeńk - hlowny sudnik

Mytowanje dobyćerjow.

Kónčne zaměstnjenje 32. sokołskeho volleyballowego turněra wo pokal Domowiny

1. Přećeljo z pólskeje Tokarnie
2. Přećeljo Radwor
3. Dom biskopa Bena Smochćicy
4. Volkmar a přećeljo
5. Přećeljo Smječkency
6. Róžant
7. Sokoł Budyšin
8. SGB – 12. lětnik
9. Eskimowcy
10. Marijina hwězda
11. Škit Budyšin
12. SGB – wučerjo
13. Mustwo 1296
14. Bulkotni
15. Rapaki
16. SŠ „Jurij Chěžka“ Chrósćicy
17. Serbski dom Budyšin
18. Marijine hwězdčički
19. SGB – 11. lětnik
20. Studenća Drježdžany
21. Džiwje micki

Sokoł Filipow njeje přijěł.

fota: Clemens Šmit (1) a Jan Hrjehor (3)

VII. mjezynarodny festiwal dudakow/VII. Internationales Dudelsackfestival

Po uspěšnym X. mjezynarodnym folklornym festiwalu loni přihotuje so nětko z polnej paru přichodny kulturny wjeršk w dwurěčnej Łužicy. Wot 21. hač do 22. junija 2014 wotměje so w Slepom VII. mjezynarodny festiwal dudakow. Tu- a wukrajni dudakojo, ansamble a folklorne skupiny poskića na dvěmaj jewišćomaj swoju krasnu hudźbu na wšelakich dudach, tež k rejam a spēwam. Serbske folklorne sku-

piny a čělesa z Hornjeje a Delnjeje Łužicy zmóžnja wopytwarjam, z wjelestronskosću drastow a ludowych instrumentow žiwu serbsku folkloru dožiwić.

Na koncerće sobotu wječor skupina PowerPipes z Awstriskeje dopokaza, zo so dudy tež za spektakularnu rockowu hudźbu hodža, hdyž kombinuja so Great Highland Bagpipe z mócnym spēwanjom.

► Dalše informacije – tež k předpredani kartkow – namakaće pod www.dudelsackfestival-schleife.com.

W. Kotissek

Na zašłym festiwalu dudakow před dvěmaj lětomaj. foto: W. Kotissek

Sławneho Jana Bocatiusa w Košicach počesćili

Loni, wot 7. do 10.11.2013, přewjedze so XVI. seminar slowjanskich narodnych mjeńšin pola českeje mjeńšiny w slowakskich Košicach. Domowina kóždy lěto tajki seminar w nadawku Federalistiskeje unije narodnych skupin (FUEN) wuhotuje. Do lońšeho programa slušese počesćenje sławneho

počesćenje Jana Bocatiusa přeprošyla, a přeprošenju do Měšćanskeje biblioteki, pomjenowaneje po J. Bocatiusu, tež bywši prezident Slowakskeje republiki dr. Rudolf Schuster sčěhowaše. Wón je česćowar našeho krajana a bě wo nim mjez druhim napisal sluchohru. Zastupjerjam šesć narodnych mjeńšin

Wobdźělnicy lońšeho seminara FUEN w Košicach w Slowakskej, mjez nimi něhdyši prezident Slowakskeje dr. Rudolf Schuster (prědku srjedza), člon prezidija Domowiny Marcus Kóncař (cyle nalěwo) a člon předsydstwa Maćicy Serbskeje Jurij Luščanski (6. wotprawa). foto: priw.

Jana Bocatiusa (1569 - 1621), basnika a politikarja, kotryž so w delnjołužiskim Wětošowje narodzi a w Košicach spomóžnje skutkowaše.

Seminar přewjedze so w Košicach, wšako bě město Europska kulturna stolica lěta 2013. Maćica Serbska bě zhromadnje z Domowinu na

ze šesć europskich krajow řečeše wo zaslužbach sławneho Serba. Bywši prezident bě w swojim času jako měšćanosta Košic tež Wětošow wopytał. „We Wětošowje a w Košicach drje stej pomjatnej tafli, tola sym přeswědčeny, zo je wuznam skutkowanjna Bocatiusa přemalo znaty“, Schuster praji. W januarje bě premjera dalšeje dźiwadloweje hry wo Bocatiusu z pje- ra Rudolfa Schustera w Košicach. „Snano so hra za dźiwadlo w Choćebuzu –

naše partnerske město – přeloži a tam tež předstaji. Moju dowolnosć maće a rady bych składnosć wužił a Łužicu a Serbow zaso wopytał“, tak R. Schuster. Bywši prezident R. Schuster přisluša němskej narodnej mjeńšiny w Slowakskej. Přitomni so za jeho dožiwjenjemi a nazhonjenjemi prašachu, a wón so tež

k džensnišej situaciji wupraji: „Jako džěći řečachmy na wsy a w šuli wšitcy tři řeče, to běše samozrozumliwe: Dorozumichmy so němsce, slowaksce a madžarsce.“ Němcy řečachu mjez sobu „sylny dialekt“, mantakisce. To je měšeńca ze wšelakich němskich narěčow susodnych krajow, z kotrychž ludžo pochadzachu, potajkim z Madžarskeje, Rumunskeje, Ukrainy a wot druhdze. „Tutón mantakiski dialekt wokoło Košic moja generacija hišće řeči, ale po nami budže zhubjeny. Měl so wobchować, dokumentować, ale wo to so žana institucija njestara, za to so hižo nchtó njezajimuje.“ Dr. Schuster pokaza w tutym zwisku na hesło kulturneje stolicy Košic – „chuda, tola multikulturalna, wjacerečna“. Składnostnje seminara bě Maćica Serbska zestajala wjacerečny zešiwk wo skutkowanju Jana Bocatiusa z nastawkom dr. Doris Teichmannoweje a z jeho basnjemi, chwalospěwami na Łužicu a na Košice. Pasaže a baseń na Łužicu mlody Choćebuzan Marcus Kóncař w delnjoserbsčiny přednjese. Něhdyši prezident Slowakskeje dr. Schuster džakowaše so Serbam za hódny serbski přinošk składnostnje wuzwolenja Košic jako Europska kulturna stolica, kotryž bě „po wšem zdaću jeničke zarjadowanje z Łužicy a jeničke, kotraž sławneho Jana Bocatiusa wopomina.“ **Lu**

Impresum: Naša Domowina - Informacije třěšneho zwjazka • Informacije kšywowego zwězka • Informationen des Dachverbandes

Tu wozjewjene wosobinske mjenjenja njekryja so na kóždy pad z mjenjenjom wudawačela. Redakciski kónc: 12.03.2014

wudawačel/Herausgeber: Zarjad Domowiny • Zarěd Domowiny • Geschäftsstelle der Domowina

Postowe naměsto/Postplatz 2 • 02625 Budyšin/Bautzen • www.domowina.de

redakcija/Redaktion: Borbora Felberowa

tel. 03591-550 202 • faks: 03591-42408 • e-mail: felber-pr-domowina@sorben.com

lektoraj/Lektoren: Božena Braumanowa, Erwin Hanuš

zhotowjenje/Satz: Lausitz-Grafik, Melanie Kotissek • čišć/Druck: Lausitzer Druckhaus GmbH Budyšin/Bautzen

„Našu Domowinu“ namakaće w interneće pod www.domowina.de ► Dokumenty/publikacije Domowina spēchowane so wot Založby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.

Klawsura zwjazkowego předsydstwa a załožby

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny a člonoj rady Załožby za serbski lud zeńdže so dnja 8.3.2014 w Budyšinje ke klawsurje, zo bychu wo spěchowanju serbskeje rěče a kultury pod wobmjězowanymi financnymi wuměnjajemi a móžnosćach polěpšenja zhromadneho džěla diskutowali.

Ważna tema bě jednotny wólbný modus člonow rady Załožby za serbski lud, zo bychu wšitcy jenak legitimowani byli. Dotak nominowaše serbskich člonow załožboweje rady ze Sakskeje Zwjazkowe předsydstwo Domowiny, kandidatow Braniborskeje pak Serbska rada Braniborskeje. Zwjazkowe předsydstwo wobzamkny,

zo žada sej hač do kónca septembra 2014 změnu protokoloweje noticy k artiklej 7 wotrězk 1 čisło 1 statneho zrěčenja mjez Krajom Braniborskeje a Swobodnym statom Sakskeje wo wutworjenju Załožby za serbski lud z dnja 28.08.1998. Protokolowa notica ma so na slědowacy tekst přeformulować: „Das Land Brandenburg und der Freistaat Sachsen erklären, dass die Benennung und Entsendung der Vertreter des sorbischen/wendischen Volkes in den Stiftungsrat in Verantwortung des Bundesvorstandes des Dachverbandes Domowina – Bund Lausitzer Sorben e. V. nach Abstimmung mit den sorbischen/wendischen Vereinigungen und den Räten für sorbische/wendi-

sche Angelegenheiten vorgenommen wird.“ Prawniski wuběrka zwjazkowego předsydstwa ma nadawk, na tutym zakładze wólbný modus wudźělać. Wólby noweje załožboweje rady maja so lětsa hač do kónca nowembra wotmčić.

Zawodnej přednoškaj klawsury měještaj člon rady Bjarnat Cyž, kiž poda dohlad do konteksta załoženja załožby hač k jeje džensnišim nadawkam, a direktor załožby Marko Suchy, kiž předstaji wuwice jeje etata w zašłych lětach a tuchwilnu financnu situaciju. Popołdnu wěnowachu so přitomni we wjacorych džělowych skupinach wšakim aspektam spěchowanja serbskeje rěče a kultury. **B. F.**

Přihotuja kongres CIOFF

Žony w serbskich narodnych drastach witachu hosći, mjez nimi krajneho radu wokrjesa Zhorjalc Bernda Langu (srjedza), na wotewrjenje wustajeńcy Sakska a jeje regiony dnja 7.3.2014 w Sakskim krajnym sejmje. foto: Krajnoradny zarjad Budyšin/Gernot Schweitzer

Wot 7. do 9.3.2014 wopyta generalna sekretarka CIOFF Olga Maloney ze svojim mandželskim Łužicu, zo by so zhromadnje z hosćičelemi přichodneho kongresa CIOFF, Domowinu a sekciju CIOFF Němska, wo stawje přihotow informowała. Kongres wotměje so wot 16.10. do 26.10.2014 w Budyšinje; na njón wočakuja zarjadowarjo delegacije z wjace hač 70 krajow. CIOFF je swětowa organizacija, kotraž organizuje folklorne festiwale. Pjatk witaštaj Budyski měšćanosta Christian Schramm a předsyda Domowiny Dawid Statnik hosći na rozmołwu w Serbskim domje. Olga Maloney džakowaše so jimaj za podporu. Wona nadźija so, zo budže dže-

saćdnjowy kongres nazymu wuspěšny. Zhromadnje wopytaštaj hosćej městna planowanych zarjadowanjow, kaž Němsko-Serbske ludowe džiwadlo, młodownju, w kotrejž so młodžinski forum CIOFF přewjedže, a hotel Best Western. Budyšin tróšku zeznawši bě generalna sekretarka wo našim rjanym měsće zahorjena.

Pjatk wječor wobdźěli so mała delegacija na wotewrjenju wustajeńcy Sakska a jeje regiony w Saksim krajnym sejmje. Njedźelu zetka so z Benjaminom Hanke, zamołwitym za imaterielne kulturne herbstwo, zo by dalše zhromadne džělo k swětowemu kongresu CIOFF wothłosowała. Wopyt skónči so njedźelu z ekskursiju do Drježdźan.

Jan Malink dale předsyda

Serbski superintendent Jan Malink steji dale na čole Maćicy Serbskeje. To wobzamknychu Maćicarjo na swojej hłownej zhromadźiznje dnja 15. měrca w Budyšinje. Předsydstwu přisłušeja dale dr. Annett Brězanec, Marka Cyžowa, Jěwa-Marja Čornakec, Marko Kowar, Jurij Łušćanski, Janka Pěčkojce de Lévano, dr. Anja Pohončowa a dr. Pěťš Šurman.

Rozprawje předsydstwa slědowachu rozprawy Maćicy, sekcijow literatura a wuměłstwo, stawizny, ludowěda a muzejownistwo kaž tež rěčneju komisijow a pomnikoweho wuběrka. W nich pokaza so na wobšěrne wědomostne, slědžerske, ale tež praktiske a zjawnostne džělo towarstwa. Hłowna zhromadźizna přihłosowaše přistupej MS nošerskemu towarstwu Serbskeho instituta a schwali zapisanje spěchowanskich mytow do wustawkow Maćičnych mytow. W svojim přednošku předstaji Theresa Jacobsowa „Serbsku ludowu reju mjez žiwej a prezentowanej kulturu“. **B. F.**

MS MAĆICA SERBSKA
MAĆICA SERBSKA

Konferenca „Słowjanske rěče a medije“

Wot 18. do 20.6.2014 wotměje so w Budyskim Serbskim domje konferenca „Słowjanske spisowne rěče a medije“. Zaměr konferency je zdobyće přehlada wo prezen- cy słowjanskich standardnych rěčow w tradicionalnych kaž tež w modernych medijach a wopisanje wuwicowych tendencow, kotrež wur- ostu z jich wužiwanja přez nošerjow wšelakeje staroby. Diskutować ma so, kak su jednotliwe słowjanske spisowne rěče w tradicionalnych a

nowych medijach reprezentowane a kajke problemy při tym nastawaja. Na jednej stronje wotwěra prezenca słowjanskich rěčow w modernych medijach nowe perspektiwy, na př. za korpusowu liguistiku a leksiko- grafiju, na druhej stronje dowjedže razantne wuwice k čujomnym změn- nam w rěčnym zadźerženju a w na- stajenju rěčacych k normam spi- sowneje rěče. Tematiski spektrum přinoškow saha tuž wot prašenjow dodźeržowanja normy a wužiwanja

rěče, prašenjow rěčneje kultury přez modernizaciju medijoweje rěče hač k leksikografiskim temam.

Konferenca je zdobom turnusowe zeźdženje Komisije za słowjanske spisowne rěče při Mjezynarodnym komiteju slawistow. Ju organizu- je Serbski institut Budyšin a wona spěchuje so přez Němske slědźerske zjednoćenstwo DFG.

► www.serbski-institut.de

dr. Jana Šolcína, Serbski institut

Wučbnycy za předmjet serbšćinu – čezišćo lětušeho plana

Dnja 29. januara schadzowaše so w Budyšinje schwalenska komisi- ja za šulske učbnycy, zo by so z lětnym planom wotrjada wuwijanje rěče/pedagogika Rěčneho centruma WITAJ (RCW) zeznała, wo nim diskutowała a jón schwalila.

Po krótkej rozprawje wo džělawosći w lěće 2013 wotrjadnica A. Džě- džikowa člonam komisije wšitke nowostki zašeho lěta bliže předstaji. Z cyłkownje 48 titulow bu 35 zhromadnje z Ludowym nakładnistwom

Tak maja so tule za tři rěčne skupi- ny – za maćernorěčnych šulerjow, za šulerjow, kiž wuwučuja so po koncepciji 2plus a za šulerjow, kiž maja serbšćinu jako cuzu rěč – aktu- alne materialije wuwic a zhotowic. K tomu słuša lětsa na přnim městnje nadźělanje „Našeje maćeršćiny 8“ z wotpowědnym džělowym zešiwkom. Serbske maćeršćiny su a wostanu zakładny učbny material za serbsku maćernorěčnu učbu na serbskich wyšich šulach, kiž so prosće narunać njehodži.

Za dalšu rěčnu skupinu, za šulerjow, kotřiž maja serbšćinu jako cuzu rěč, je so zahajiło loni wuwijanje no- weho rjadu „Wuknjemy serbsce“ w zakładnej šuli. Tak předleži mjeztym za 1. lětnik cyłkowny učbny di- daktiski rjad: džělowa kniha, woka- blowy zešiwk, rjadowak za wučerja z wobrazowymi a słownymi kartami, wobrazowe karty za šulerja a interak- tiwna CD. Za 2. lětnik stej džělowa kniha a portfolio-zešiwk nadźělanej. 2014 so wobšěrne džěło na učbnym rjedže pokročuje. Sćěhowace dalše materialije su planowane: wučerske doporučenje za 1. lětnik, „Hrajne plany“ za 1. a 2. lětnik, rjadowak za wučerja z wobrazowymi a słownymi kartami za 2. lětnik, wobrazowe kar- ty za šulerjow 2. lětnika, učbnica a džělowy zešiwk za 3. lětnik.

We wučerskej praksy jara woblu- wane su serbskorěčne džěłarnički. Tak stej loni wušlej džěłarničce „Kołowokoło kolesa“ a „Wopisowa- nje předmjetow“. Lětsa sćěhuje džěłarnička k temje „Woda – dro- hotny pokład“. Na polu fachowych učbnycy planuje RCW lětsa mj.

dr. nowonakład wučbnycy za ma- tematiku za zakładnu šulu, učb- nicy „Trojoznyk 9/10“ za předmjet hudźba na wyšich šulach a učbny- cy „Level Biologija 8“ za Serbski gym- nazij.

Za Delnju Łužicu nadźěłaja so za zakładnu šulu džělowy zešiwk „Pi-

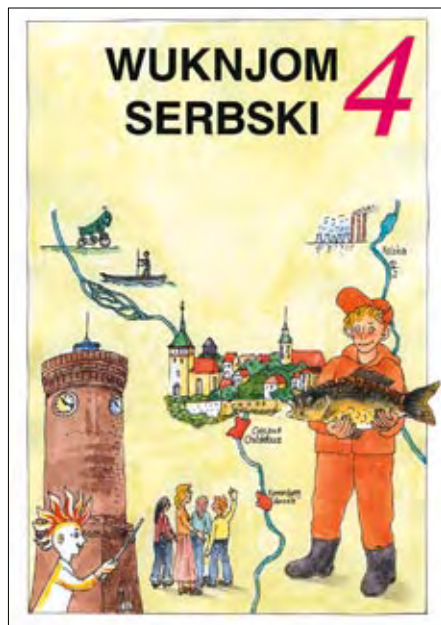

Nowowudaća učbnych materialijow z lěta 2013

smikowy mandala“, „Wokablowy zešiwk“ za šulerjow, kiž maja delnjoserbšćinu jako cuzu rěč, a nowa učbnica „Wu nas a hynži“ tohorun- ja za serbsku cuzorěčnu učbu. Za Delnjoserbski gymnazij nadźěłatej so dalša učbnica za předmjet sta- wizny „Wotkrywaš a rozuměš 9/10“ a učbnica za muziku/hudźbu „Graj- ne plany 3“.

Schwalenska komisija lětny plan wotrjada wuwijanje rěče/pedagogi- ka schwali. W slědowacej rozmołwje poda wotrjadnica RCW Anett Džě- džikowa přitomnym na zwučene wa- šnje hišće wuhlad na dalše projekty a planowane titule, kiž sej dlěšodobny přihot žadaja.

A. D.

Dolnoserbiska učbnica

Domowina wudatych. Z nich běchu 20 titulow nowowuwića.

Za lěto 2014 planuja lektoriki a lek- torojo wotrjada cyłkownje 32 ti- tulow. Hłowne čezišćo džěła je wu- wijanje učbnycy a džělowych zešiwkow za předmjet serbšćina w jednotliwych rěčnych skupinach.